

UDVIDET GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Fællesmeddelelse om hvidbogen om europæisk forsvarsparathed 2030

JOIN (2025)120

Nyt notat.

Notatet oversendes til Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg samt Udenrigspolitisk Nævn.

1. Resumé

Europa-Kommissionen og EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik præsenterede den 19. marts 2025 i en fælles meddelelse hvidbogen om europæisk forsvarsparathed 2030 (Joint White Paper on European Defence Readiness 2030) som en del af en forsvarspakke, der skal understøtte opbygningen af EU's forsvarsevne frem mod 2030. Pakken blev præsenteret i forlængelse af Kommissionens REARM Europe plan for oprustning af europæisk forsvar lanceret den 4. marts 2025.

Hvidbogens formål er at udlægge en række arbejdsspørsmål for, hvordan Europa kan opnå en øget forsvarsparathed frem mod 2030. I den forbindelse oplystes syv centrale kapabilitetsområder: 1) luft- og missilforsvar, 2) artillerisystemer, 3) ammunition og missiler, 4) droner og anti-dronesystemer, 5) kunstig intelligens, kvanteteknologi og elektronisk krigsførelse, 6) militær mobilitet og 7) strategiske støttefunktioner og beskyttelse af kritisk infrastruktur.

I tillæg til de identificerede kapabilitetsområder lægges der i hvidbogen op til, at følgende fire tiltag er en forudsætning for europæisk forsvarsparathed frem mod 2030: Intensiveret militær støtte fra medlemsstaterne til Ukraine, styrket europæisk forsvarsindustri og produktionskapacitet, en stigning i forsvarsinvesteringer samt styrkede partnerskaber.

Regeringen støtter ambitionen i hvidbogen om et stærkt europæisk forsvar senest i 2030. Regeringen ser behov for en målrettet indsats, herunder med konkrete mål og milepæle frem mod 2030, med henblik på hurtigt at styrke Europas egen forsvarsevne og dermed også understøtte den transatlantiske sikkerhed samt fortsat støtte til Ukraine. Regeringen finder det særligt vigtigt som central forudsætning herfor, at europæisk forsvarsindustri på både produktions-, forsynings- og innovationsområdet styrkes via indsatser på såvel udbuds- som efterspørgselssiden. Regeringen finder det vigtigt, at hvidbogen bidrager til en effektiv arbejdsdeling og bedst mulig udnyttelse af europæisk produktionskapacitet i opbygningen af den samlede forsvarsindustri i Europa. Konkret ses behov for, at der sendes forudsigelige og stærke efterspørgselssignaler til den europæiske forsvarsindustri, herunder via koordineret anvendelse af nationale forsvarsbudgetter og øget brug af fælleseuropæisk indkøb og anskaffelser, mere integreret fælleseuropæisk samarbejde gennem hele livscyklussen for forsvarsprodukter samt udvikling af et reelt indre marked for forsvar, fjerne byrder og forenkle rammevilkårene for den europæiske forsvarsindustri og øget mobilisering af private investeringer, at Ukraine integreres i EU's forsvarsindustrielle og kapabilitetsmæssige samarbejde samt at forenkle lovgivningen på forsvarsområdet. Ydermere finder regeringen det positivt, at hvidbogen lægger op til tiltag for at styrke militær mobilitet. Dertil finder regeringen det centralt, at en hurtig og omkostningseffektiv oprustning af europæisk forsvar sker i synergi med NATO og andre ligesindede partnere.

I det omfang, at Kommissionens meddelelse udmøntes i yderligere konkrete forslag, vil det skulle vurderes særskilt, om disse vil medføre lovgivningsmæssige, statsfinansielle og/eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen og EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik præsenterede den 19. marts 2025 i en fælles meddelelse hvidbogen om europæisk forsvarsparathed 2030 (Joint White Paper on European Defence Readiness 2030). Hvidbogen blev præsenteret som en del af en forsvarspakke, der skal understøtte opbygningen af EU's forsvarsevne frem mod 2030. Pakken blev lanceret i forlængelse af Kommissionens REARM Europe plan for oprustning af europæisk forsvar præsenteret den 4. marts 2025. Den samlede pakke indeholder følgende udspil:

- Hvidbog om europæisk forsvarsparathed 2030
- Forslag til et nyt låneinstrument mhp. udlån til forsvarsinvesteringer (Security Action for Europe – SAFE), der skal sikre en styrket forsvarsindustriel kapacitet i Europa
- Meddelelse vedr. anvendelse af de finanspolitiske reglers nationale undtagelsesklausul mhp. at fremme forsvarsinvesteringer

3. Formål og indhold

Hvidbogen om europæisk forsvarsparathed skitserer det aktuelle trusselsbillede og understreger vigtigheden af en hastig genopbygning af Europas forsvar.

For at opnå forsvarsparathed frem mod 2030 identificeres i hvidbogen et behov for tiltag på tværs af en række indsatsområder med henblik på a) at sikre EU's medlemsstaters adgang til de nødvendige kapabiliteter, b) at øge den militære støtte til Ukraine, c) at styrke den europæiske forsvarsindustri, d) at øge forsvarsinvesteringer og e) at opnå styrket sikkerhed igennem partnerskaber.

a. Sikre nødvendige kapabiliteter

Det fremgår af hvidbogen, at EU's medlemslande står over for en række mangler, der hindrer deres evne til at gennemføre militære operationer. Ifølge hvidbogen er der behov for, at Europa på kort sigt styrker sit forsvar på følgende områder i tæt koordination med NATO:

Kritiske kapabilitetsmangler

Der identificeres syv kritiske kapabilitetsområder, som ifølge hvidbogen bør prioriteres på fælles europæisk plan i opbygningen af et robust europæisk forsvar: 1) luft- og missilforsvar, 2) artillerisystemer, 3) ammunition og missiler, 4) droner og anti-dronesystemer, 5) kunstig intelligens, kvanteteknologi og elektronisk krigsførelse, 6) militær mobilitet og 7) strategiske støttefunktioner og beskyttelse af kritisk infrastruktur. Det understreges, at kapabiliteterne bør udvikles og anskaffes i fællesskab.

Det fremgår dertil, at fælles indkøbs- og anskaffelsesprocesser anses som den mest effektive måde at levere f.eks. ammunition, missiler og droner. Aggregeret efterspørgsel har potentiale til at fremme opskalering af produktionskapacitet i industrien, fremme interoperabilitet, redu-

cere omkostninger, forkorte leveringstider og give klarere markedsudsigter. I hvidbogen peges på en række potentielle formater til fællesindkøb og -anskaffelse, heriblandt EU's Forsvarsagentur (EDA) og NATO's Støtte og Indkøbsagentur (NSPA). Det nævnes også, at Kommissionen vil kunne fungere som central indkøbsinstans for medlemslandene, hvis medlemslandene skulle anmode om det.

Militær mobilitet og infrastruktur

Det fremhæves, at der trods nylige fremskridt inden for militær mobilitet stadig findes væsentlige regulatoriske barrierer og mangler i infrastrukturen, der besværliggør og forsinker mulighederne for at flytte tropper og militært udstyr gennem Europa, hvorfor der lægges op til fortsat at strømline relevant lovgivning og procedurer. Det fremføres, at Kommissionen og EU's højtstående repræsentant inden udgangen af 2025 derfor vil fremsætte en fælles meddelelse om militær mobilitet.

Det understreges, at de væbnede styrker har brug for adgang til dual-use transportinfrastruktur på tværs af Unionen samt forbindelser til partnerlande. På den baggrund har Kommissionen identificeret fire prioriterede multimodale korridorer (jernbane, vej, sø og luft) til militær mobilitet. Inden for de fire prioriterede korridorer har man i EU allerede identificeret 500 konkrete infrastrukturprojekter – deriblandt udvidelse af jernbanetunneler, forstærkninger af broer samt udbygning af havne- og lufthavnsterminaler – som kræver akut opmærksomhed og væsentlige investeringer for at forbedre den europæiske militære mobilitet i stor skala.

Grænsebeskyttelse

Det fremgår af hvidbogen, at der er behov for en stærk grænsebeskyttelse til lands, til vands og i luften, særligt mod EU's østlige grænse. Her fremhæves projektet 'Eastern Border Shield', som er et initiativ blandt en række EU-lande, der skal etablere et integreret system for bevogtningen af de europæiske landegrænser til Belarus og Rusland med henblik på at øge overvågningen af og modstandsdygtigheden over for hybride og militære trusler.

Regelforenkling

Det fremføres i hvidbogen, at Kommissionen i juni 2025 vil fremsætte en forenklingsomnibus på forsvarsområdet mhp. forenkling og harmonisering af regler og procedurer, som enten direkte vedrører forsvarsområdet, eller som indirekte hindrer effektiviteten eller kapaciteten af den europæiske forsvarsteknologiske og industrielle base (EDTIB). Dertil vil Kommissionen se på at tilpasse udbudslovgivning og eksportkontrolregler. Kommissionen vil også indlede strategisk dialog med de forsvarsindustrielle aktører samt med EDA og EU's militærstab for at identificere barrierer og hindringer.

b. Øget militær støtte til Ukraine

Hvidbogen understreger behovet for, at EU og medlemsstaterne intensiverer den militære støtte til Ukraine. Den militære støtte skal ifølge hvidbogen leveres ad to spor:

- 1) Donationer af artilleriammunition, luftforsvarssystemer, missiler og droner samt øvrig militær støtte i form af bl.a. fortsat træning og udstyring af ukrainske brigader, direkte støtte til den ukrainske forsvarsindustri, en udvidelse af EU's transportkorridorer for militær mobilitet ind i Ukraine samt øget adgang for Ukraine til EU's satellitbaserede overvågning.
- 2) Integration af Ukraine og den ukrainske forsvarsindustri i EU's forsvarsindustrielle- og kapabilitetsmæssige samarbejde, herunder igennem EDIP, en udvidelse af EU's kontor

for forsvarsinnovation i Kyiv samt øget inddragelse af Ukraine i projekter i EDA og i det Permanente Strukturerede Samarbejde (PESCO).

c. Styrkelse af europæisk forsvarsindustri

I hvidbogen udlægges, at forsvarsindustrien i EU som helhed fortsat langt fra er i stand til at opfylde medlemslandenes behov for hastige og større anskaffelser. Dette skyldes bl.a., at industrien er præget af fragmentering, og at større virksomhedsaktører typisk har målrettet og tilpasset sig nationale markeder, hvilket vanskeliggør samarbejde på tværs af medlemslande.

For at understøtte forsvarsindustrien i at gøre op med disse svagheder lægges der i hvidbogen op til en målrettet indsats gennem følgende arbejdsplan: 1) sikre aggregeret efterspørgsel, 2) sikre robuste forsyningskæder og reducere kritiske afhængigheder, 3) etablere et reelt indre marked for forsvarsprodukter, 4) øge indsatsen inden for forsvarsforskning- og innovation, 5) tiltrække og fastholde kvalificeret arbejdskraft.

d. Øgede forsvarsinvesteringer

Ifølge hvidbogen vil en genoprustning af europæisk forsvar kræve massive investeringer over en lang periode, hvilket inkluderer både offentlige og private midler. I hvidbogen identificeres fem søjler, som kan bidrage til at adressere de mest presserende behov:

- 1) Et nyt midlertidigt låneinstrument (SAFE) etableret under artikel 122 TFEU på op til 1.117,5 mia. kr (150 mia. EUR) mhp. genudlån til medlemslande, der måtte ønske at gøre brug af det, mhp. øgede nationale forsvarsinvesteringer.
- 2) Koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul i EU's finanspolitiske regler med henblik på at muliggøre yderligere fleksibilitet til, at medlemslandene kan øge forsvarsudgifterne med op til yderligere 1,5 pct. af BNP om året i op til fire år (med mulighed for forlængelse af perioden med op til et år) inden for rammerne af de finanspolitiske regler.
- 3) Flexibilitet til omprogrammering af landefordelte samhørighedsmidler til øgede investeringer i bl.a. forsvarsrelaterede kapabiliteter.
- 4) Bidrag fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) til investeringer i europæiske forsvarsrelaterede projekter.
- 5) Mobilisering af privat kapital i forsvarssektoren, herunder via en opsparings- og investeringsunion.
- 6) At skabe forudsigelighed omkring EU og medlemslandenes langvarige efterspørgsel på forsvarskapabiliteter for at stimulere forsvarsindustriens investeringsvillighed i større produktionskapacitet.

e. Partnerskaber

Hvidbogen foreslår at udvide og styrke EU's bilaterale og multilaterale partnerskaber. Dertil foreslås at arbejde for en åben og fleksibel tilgang, der tillader og tilskynder ligesindede partnere at deltage i forsvarsinitiativer efter behov og relevans. Hvidbogen understreger, at NATO fortsat udgør hjørnesteinen for Europas kollektive forsvar, hvorfor EU-NATO-samarbejdet anbefales styrket, deriblandt gennem fastholdelse af gensidigt fordelagtige transatlantiske forsyningskæder og fortsat understøttelse af EU-medlemslande i NATO ift. at indfri styrkemål.

Det foreslås dertil at afsøge mulighederne for forsvarsindustrielt samarbejde med partnerne Japan, Sydkorea, Australien og New Zealand, samt at fortsætte dialogen med Indien om at

etablere et sikkerheds- og forsvarspartnerskab. Endvidere anbefales det at udvide det bilaterale samarbejde med Storbritannien, Norge og Canada samt opretholde gensidigt fordelagtigt forsvarssamarbejde med nabolande som Albanien, Island, Montenegro, Moldova, Nordmakedonien, Schweiz og Tyrkiet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke forholdt sig til meddelelsen.

5. Nærhedsprincippet

Ej relevant.

6. Gældende dansk ret

Ej relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige, økonomiske og andre konsekvenser, herunder beskyttelsesniveauet.

Hvidbogen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser, herunder statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Indholdet i hvidbogen kan dog på sigt ved evt. fremsættelse af konkrete forslag og initiativer få konsekvenser, herunder af statsfinansiell karakter, bl.a. for så vidt angår evt. nationale merudgifter og fælles EU-finansiering. I det omfang, hvidbogen omsættes til konkrete forslag, vil der blive udarbejdet særskilte vurderinger af de enkelte forslag. Overordnet vurderes det at have positive effekter for beskyttelsesniveauet, hvis Europa gøres i stand til at tage større ansvar for egen sikkerhed.

8. Høring

Hvidbogen blev sendt i høring den 28. marts 2025 i EU-specialudvalget for transport samt i referencegruppen for Dansk forsvarsindustri og forskningsinstitutioner i henhold til EU's forsvarsdimension med frist den 3. april 2025. Der er modtaget 11 høringssvar.

Danske Rederier: Det maritime domæne står overfor nye sikkerhedsudfordringer pga. den geopolitiske kontekst. Danske Rederier er derfor glade for, at Hvidbogen anerkender den voksende betydning af maritim sikkerhed i en tid præget af øgede spændinger og hybride trusler. Europas forsvar og sikkerhed er bl.a. afhængig af fri og sikker sejlads, hvorfor det er nødvendigt at prioritere beskyttelsen af søveje og maritime forsyningskæder. Danske Rederier anbefaler derfor en tættere koordinering mellem EU's medlemslande og NATO for at sikre effektive fælles indsatser i denne henseende.

Industrien kan bidrage til øget detektionskapacitet til søs, f.eks. med innovative og intelligente kabelsystemer der kan fungere som omfattende geografiske sensornetværk til overvågning og tidlig varsling af unormale aktiviteter på havet og i vandsøjlen. Det kræver dog en udvidet dialog mellem industrien og myndighederne om mulighederne for et sådant samarbejde. Desuden vil den civile skibsfart kunne bidrage med vigtige og efterspurgte transportløsninger for de militære styrker.

Da en hændelse (hybride trusler, som angreb på kritisk infrastruktur og cyberangreb) ofte har direkte betydning for flere EU-medlemslande, er det vigtigt med et velfungerende samarbejde og informationsdeling på tværs af grænserne.

Dansk Erhverv støtter op om hvidbogen, som kan være med til at forme de nødvendige forudsætninger for en styrkelse af Europa og Danmarks forsvarsevne, herunder forsvarsindustrielle base og forsyningssikkerhed gennem yderligere styrkelse af samarbejde på tværs af medlemsstaterne inden for bl.a. de syv beskrevne kapacitetsområder, styrkelse af rammevilkår for industrien og støtte til Ukraine.

CenSec: CenSec og CenSecs medlemsvirksomheder bakker op om Kommissionens ambitioner om et styrket europæisk forsvar og en robust, konkurrencedygtig forsvarsindustri. Vi fremhæver SMV'ers centrale rolle i innovation og forsyningssikkerhed, og anbefaler øgede investeringer i kapaciteter som *dual-use technologies*, *cyber defence*, *AI* og *military mobility*. Vi opfordrer til forenkling af regulering og bedre adgang til finansiering – samt et styrket industrielt samarbejde med Ukraine.

Green Power Denmark: Green Power Denmark ser en stærkere sammenhæng mellem energi- og forsvarspolitik. Vi opfordrer Forsvarsministeriet og andre danske myndigheder til at integrere hvidbogens strategiske initiativer med andre EU-initiativer om energisikkerhed og beskyttelse af kritisk infrastruktur i en dansk kontekst og til at sikre en klar ansvars- og rollefordeling mellem sektoransvar-lige myndigheder og energibranchen.

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES): Hvidbogen bør opdateres med relevante tidsplaner og angivelser. Flere emner ses allerede at skulle have været besluttet og sat i gang. Hele processen synes bureaukratisk, selvom man tilstræber enkle og hurtige beslutningsprocesser. Der er behov for en stærk og konstant styring. Det fremgår ikke specifikt, om der skal være konsensus blandt EU medlemslande. Det bør være således, at et enkelt land ikke kan nedlægge veto og forhindre alle de gode initiativer. Overordnet set er initiativerne og hele formålet med denne hvidbog virkelig gode, og kan kun støttes.

Ingeniørforeningen (IDA) finder mange gode takter og prioriteter i White Paper for European Defence Readiness 2030. Særligt vigtigt med opprioritering af forskning, udvikling og innovation med fokus på teknologi samt behovet for STEM-uddannede. Grundlæggende mangler papiret dog at indtænke videninstitutioner som central formelle aktører.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) er enige i behovet for et teknologisk innovationsøkosystem der kan styrke Europas konkurrenceevne. Hvidbogen fremhæver syv kritiske kapacitetsområder, herunder AI, quantum, space, unmanned systems og cybersikkerhed, hvor DTU allerede har forskningsaktivitet og samarbejder med Forsvarets Efterretningstjeneste. Universiteter har brug for finansiering og internationale netværk for at bidrage effektivt. DTU bemærker en diskrepans mellem behovet for talent og forskning og den fremtidige fordeling af midler. DTU ønsker at samarbejde yderligere med forsvaret for bl.a. at sikre relevant forskning.

Dansk Metal støtter overordnet hvidbogen og vil gerne understrege nødvendigheden af at opbygge større forsvarsindustrielle kapaciteter i Europa. Dansk Metal mener at der er behov for flere europæiske arbejdspladser i forsvarsindustrien for at sikre leveringssikkerhed, styrke Europas position globalt og forbedre europæisk forsvarssamarbejde. Dansk Metal opfordrer til at man arbejder for flere investeringer bliver i Europa, samt lange og forudsigelige kontrakter for virksomhederne. Derudover vil Dansk Metal også fremhæve vigtigheden af europæiske industrisamarbejder og standardisering af forsvarsmateriel for at forbedre konkurrenceevnen. Til slut mener Dansk Metal at man skal gøre det lettere at investere i forsvars- og dual-use teknologier.

Dansk Industri (DI): Generelt er DI tilfredse med hvidbogen, som er ambitiøs og på mange måder nyskabende. Der er dog også en række bekymringspunkter. Opsummerende er der behov for klare retningslinjer og mekanismer for, hvordan man vil implementere forslag, herunder særligt på EU-NATO delen. Det er i det hele taget uklart, hvem og hvordan man har til hensigt at fremme flagskibsprojekter. Der er behov for yderligere konkret harmonisering af forsvarsmarkedet med tidslinjer og indhold, man bør reducere administrative byrder markant, herunder ved at standardisere processer og produkter (og etablere "fast-track" på den europæiske forsvarsfond), og EU bør allokere markante ressourcer til at styrke implementeringen af den forsvarsindustrielle strategi (EDIP).

DI Transport anerkender og hilser initiativerne i hvidbogen velkommen og ser dem som et væsentligt skridt fremad mod styrkelse af den europæiske sikkerhed. I forlængelse heraf ønsker vi at fremhæve den kritiske betydning af at inddrage det private erhvervsliv. Det private erhvervsliv besidder omfattende ekspertise og kapacitet, som er uvurderlig for militær mobilitet. Særligt kompetencer indenfor forsyning af energi og vand, cyber- og IT-sikkerhed samt transport af medicin, fødevarer og værnemidler bør indtænkes i planlægningen og implementeringen af forsvarsparathed. For at sikre optimal effektivitet og robusthed i en potentiel krisesituation, anser vi det som essentielt, at samarbejdet mellem offentlige og private aktører etableres og systematiseres på forhånd. En proaktiv tilgang vil sørge for, at de nødvendige strukturer og kapaciteter er på plads og fuldt operationelle, når behovet opstår.

Nationalt Forsvarsteknologisk Center (NFC): Hvidbogens fokus på behovet for investeringer i forskning og udvikling bydes velkommen. Det er nødvendigt, at Danmark og danske entiteter er til stede gennem hele processen med særlig vægt på tidlig adgang via f.eks. Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA), Hub for European Defence Innovation (HEDI) og kapabilitetsgrupperne (CapTechs), der er eksplicit fremhævet i strategien. Det er kritisk, at Danmark endnu ikke deltager i de relevante grupper af dansk interesse. Danmark bør lægge vægt på, at strategien fremhæver muligheden for nye teknologier, start-ups og innovative processer og ikke kun fornyelse gennem den etablerede forsvarssektor. Der er også behov for mere fokus på maritime kapabiliteter som er et af de vigtigste danske bidrag til en fornyet europæisk forsvarssektor.

Sund & Bælt Holding A/S finder, at hvidbogens fokus på civil beredskab, herunder til understøttelse af militært beredskab, kunne styrkes. Det foreslås at udvide definitionen af undersøisk infrastruktur, ligesom man foreslår at indføje kritisk infrastruktur i hvidbogens afsnit om militær mobilitet, herunder de faste broforbindelser. Det foreslås det at henvise til Connecting Europe Facilitetens pulje til medfinansiering af projekter inden for militær mobilitet.

9. Generelle forventninger til andre medlemslandes holdninger

Der er bred opbakning blandt EU's medlemsstater til en hurtig implementering af hvidbogen. En gruppe af lande understreger behovet for samarbejde med NATO og mener desuden, at hvidbogens hovedemner bør tage udgangspunkt i NATO's styrkemål. Flere medlemsstater har desuden peget på behovet for fleksibilitet ved evt. behov for indkøb i tredjelande, da man mener, at den europæiske forsvarsindustri kan have vanskeligt ved at kunne imødekomme behovet for indkøb på den korte bane, mens andre lande vægter hensynet til europæiske produktionskapacitet højere.

10. Særlige danske opmærksomhedspunkter

Det vurderes overordnet set at være i dansk interesse, at Europa hurtigt og omkostningseffektivt øger sin forsvarsevne mhp. at kunne opnå forsvarsparathed frem mod 2030, herunder gennem en styrket EDTIB, udbedring af kritiske kapacitetsmangler i Europa samt intensivering af den militære støtte til Ukraine.

Danmark bør være opmærksom på, hvordan hvidbogens strategiske målsætninger omsættes til konkrete forslag og tiltag, herunder bl.a. hvordan disse vil spille ind i Forsvarets behov og opgaveløsning samt bidrager til en effektiv arbejdsdeling og bedst mulig udnyttelse af europæisk produktionskapacitet i opbygningen af den samlede forsvarsindustri i Europa. Danmark bør være opmærksom på ansvars-, arbejds- og kompetencefordelingen mellem medlemslandene og EU's institutioner og agenturer med fokus på merværdi og effektivitet. Derudover bør Danmark være opmærksom på, at der sikres komplementaritet i kapaciteter og eksisterende initiativer på tværs af medlemslande og i NATO mhp. at sammentænke fælles behov samt kapaciteternes interoperabilitet.

11. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter ambitionen i hvidbogen om et stærkt europæisk forsvar senest i 2030. I lyset af den hastigt forværrede sikkerhedssituation finder regeringen det særligt vigtigt, at hvidbogen omsættes til konkrete forslag og handling hurtigt og effektivt i alle arbejdsspor. Regeringen finder således, at der er behov for en målrettet indsats, herunder med konkrete mål og milepæle, frem mod 2030 med henblik på hurtigt og omkostningseffektivt at styrke Europas egen forsvarsevne og dermed også understøtte den transatlantiske sikkerhed samt den fortsatte støtte til Ukraine.

Regeringen arbejder for en konkret plan for at opnå målet om et stærkt europæisk forsvar i 2030 gennem opfølgning på hvidbogen, herunder særligt hvordan tiltag inden for de identificerede fem hovedemner kan omsættes til konkrete kapabiliteter.

Regeringen finder det særligt vigtigt, som central forudsætning for et stærkt europæisk forsvar i 2030, at europæisk forsvarsindustri på både produktions-, forsynings- og innovationsområdet styrkes via indsatser på såvel udbuds- som efterspørgselssiden. Regeringen finder det vigtigt, at hvidbogen bidrager til en effektiv arbejdsdeling og bedst mulig udnyttelse af europæisk produktionskapacitet i opbygningen af den samlede forsvarsindustri i Europa. Konkret ses behov for, at der sendes forudsigelige og stærke efterspørgselssignaler til forsvarsindustrien, herunder via koordineret anvendelse af nationale forsvarsbudgetter og øget brug af fælleseuropæisk indkøb og anskaffelser, mere integreret fælleseuropæisk samarbejde gennem hele livscyklussen for forsvarsprodukter samt udvikling af et reelt indre marked for forsvar, forbedring og forenkling af rammevilkårene for den europæiske forsvarsindustri og øget mobilisering af private investeringer. Ydermere finder regeringen det positivt, at hvidbogen lægger op til tiltag for at styrke militær mobilitet, idet evnen til at flytte tropper og materiel ses at være centralt for Europas afskrækkelse og forsvar. Ydermere finder regeringen det centralt, at en hurtig og omkostningseffektiv oprustning af europæisk forsvar sker i synergi med NATO og andre ligesindede partnere. Regeringen finder det her vigtigt, at en forenklingsomnibus for forsvar fremsættes hurtigst muligt mhp. at skabe de rette forudsætninger for et reelt indre marked for forsvarsprodukter samt optimale rammer for et mere integreret fælleseuropæisk samarbejde gennem hele livscyklussen for forsvarsprodukter, herunder særligt fællesindkøb og -projekter.

Regeringen støtter generelt ambitionen om at styrke små og mellemstore virksomheders (SMV'ers) rolle i forsvarssektoren. Regeringen vil arbejde for, at danske SMV'er får bedst mulige vilkår for deltagelse i hvidbogens initiativer og sikre, at de bidrager til både europæisk og dansk forsvarsinnovation. Regeringen bakker op om målrettede tiltag rettet mod øget SMV-deltagelse i forsvarsrelaterede projekter samt tiltag, der fremmer grænseoverskridende samarbejde. Regeringen er desuden enig i, at det er vigtigt at holde fokus på forsvarsforskning og innovation, ikke mindst indenfor disruptive teknologier såsom kvanteteknologi og autonome systemer. Regeringen støtter, at der tages konkrete tiltag til at understøtte samarbejde mellem militære og civile sektorer, idet der er behov for at fremme øget innovation på forsvarsområdet.

Regeringen støtter desuden hvidbogens fokus på intensiveret støtte til Ukraine som afgørende for Europas sikkerhed og finder det vigtigt at sikre en hurtig og effektiv integration af Ukraine i det europæiske forsvarsindustrielle og kapabilitetsmæssige samarbejde.

Endeligt finder regeringen det centralt, at en hurtig og omkostningseffektiv oprustning af europæisk forsvarsevne sker i synergi med NATO og andre ligesindede partnere. Derfor er det positivt, at hvidbogen fremhæver vigtigheden af partnerskaber.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.